

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.691/2010/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Buzsáki Emőke Nóra ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Vay Ádám körút 4-6. II. emelet 208. szám) és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Kht. által képviselt Vidékfejlesztési Minisztérium (1860 Budapest, Kossuth tér 11. szám) felperesnek, a perben előbb személyesen eljár, utóbb dr. Bódor Sarolta ügyvéd (4320 Nagykálló, Árpád utca 12. I. emelet 9/a. szám) által képviselt alperes neve, címe alperes ellen jelzálogjogból eredő követelés érvényesítése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.P.20.698/2010/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, mellőzi a peres feleknek a saját költségük viselésére vonatkozó rendelkezését, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 200 000 (Kettőszázezer) forint perköltséget, mellőzi továbbá az elsőfokú ítéletnek az állam illetékviselésre vonatkozó rendelkezését.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 5 000 (Ötezer) forint fellebbezési eljárási költséget, és térítsen meg az államnak - külön felhívásra 600 000 (Hatszáz ezer) forint kereseti, és 6000 (Hatezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság az alperest annak túrására kötelezte, hogy a felperes 39 094 830 forintos követelését a b.i ..1/7 helyrajzi számon nyilvántartott „gyümölcsös, erdő” megjelölésű, 9 hektár, 6232 négyzetméter alapterületű ingatlanból a bejegyzett

jelzálogjoga alapján végrehajtás útján kielégítse, és akként rendelkezett, hogy a peres felek az eljárás során felmerült költségeiket maguk viseljék. Megállapította továbbá, hogy a felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 900 000 forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésnél arra volt figyelemmel, hogy a perben az alperes - tudomásul véve, hogy a felperes kielégítési joga megnyílt - a felperes keresetének teljesítését nem ellenezte, annak sem jogalapját, sem összecszerúságát nem vitatta. Figyelembe vette továbbá azt, hogy az alperes peren kívül is hajlandó volt a tárgyalásokra, azok azonban részben a felperes jogi képviselője miatt hiúsultak meg.

Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes kizárólag annak a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését támadta. Hivatkozott arra, hogy az alperes - noha a kereset teljesítését már az első tárgyaláson sem ellenezte - eredménytelenül kezdeményezett személyes költségmentességet, majd a megtartott tárgyaláson nem jelent meg, és ez okból nem került sor már az első tárgyaláson ítélet meghozatalára, illetve ez okból hiúsult meg a felek közti egyezségkötés is. Emellett a peres eljárás tárgyára tekintettel, valamint azon okból, hogy az alperes a támogatási szerződésben fedezetként felajánlott ingatlan zálogkötelezettje ugyan, azonban a támogatási szerződésben adósként nem szerepel, a felperesnek peres eljáráson kívül nem volt módja az igénye érvényesítésére. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróságnak az alperest a felperes javára perköltség fizetésére kellett volna köteleznie. Minden alapot nélkülöz továbbá az elsőfokú ítélet azon megállapítása, mely szerint a felek közti peren kívüli egyezség a felperes jogi képviselője miatt hiúsult volna meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság fellebbezett ítéleti rendelkezésének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a bíróságnak a jogi képviselő munkadíjának megállapítása során széles körű mérlegelési lehetősége van, e körben a jogszabálytól eltérhet, a megindokolásra vonatkozó jogszabályi kötelezettségének pedig az elsőfokú bíróság eleget tett. A felperesnek már a szerződés megkötésekor tisztában kellett lennie azzal, hogy az alperes elleni igényét csak peres úton érvényesítheti, a perre tehát nem az alperes, hanem a vonatkozó jogszabályok adtak okot. A perbeli nyilatkozatai alapján pedig méltánytalan lett volna a perköltséget reá hárítani.

A Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét kizárólag a fellebbezett részében vizsgálta felül, és a felperes fellebbezését a következőkben kifejtendők szerint alaposnak találta.

A Pp. 80. §-ának (1) bekezdésében foglalt, a perköltség viselésére vonatkozó kivételes rendelkezés alkalmazása körében kialakult ítélkezési gyakorlat szerint az alperes akkor nem ad okot a perre, ha mindent megtesz annak érdekében, hogy a felek közötti vita perindítás nélkül elintézhetővé váljék. A jogszabályi rendelkezés célja az, hogy a polgári jogviták bíróságon kívüli rendezését elősegítse.

A perbeli esetben azonban a Ptk. perbeli szerződés megkötésekor hatályos 255. §-ának (1) bekezdése a zálogtárgyból való kielégítést a jogszabályban meghatározott kivételes

esetektől eltekintve csak bírósági határozat alapján történő végrehajtás útján tette lehetővé. A felperes követelésének kielégítéséhez tehát bírósági határozatra, és végrehajtható okirat kiállítására van szükség.

E jogszabályi rendelkezésből következően a felek jogvitája peren kívüli egyezség formájában nem volt rendezhető, ezért, függetlenül attól, hogy az alperes a kereset teljesítését nem ellenezte, a perbeli esetre a Pp. 80. §-ának (1) bekezdésében foglalt szabályok nem alkalmazhatóak. A fellebbezési ellenkérelemben kifejtettekkel ellentétben azzal, hogy a felperes a személyes adós teljesítése hiányában az alperes zálogkötelezett szemben csak bírósági határozat útján tud érvényt szerezni a követelésének, a szerződés megkötésekor éppen az alperesnek kellett tisztában lennie, ezért a perköltség viselésére vonatkozó szabályok alkalmazásánál nem volt annak jelentősége, hogy az alperes a felperes keresetének teljesítését a perben nem ellenezte, azzal szemben érdemben nem védekezett. A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pereszes felet kell kötelezni, az elsőfokú bíróság tehát akkor járt volna el helyesen, ha az alperest perköltségben is marasztalja a felperes javára.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (6) bekezdése azonban lehetővé teszi azt, hogy a pernyertes fél ügyvédjének járó munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelje, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Az ítélőtábla álláspontja szerint azt a körülményt, hogy az alperes a felperes kereseti követelését elismerte, azzal szemben érdemben nem védekezett, és ezzel a per gyors befejezését elősegítette, egyszersmind megkönnyítve a felperes képviselőjének a pervittel kapcsolatos tevékenységét, a perköltség összegének meghatározásánál kell figyelembe venni. Erre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében felülvizsgálva, azt a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és kötelezte ugyan az alperest a felperes javára perköltség viselésére, a perköltség összegét azonban az IM rendelet hivatkozott rendelkezésében foglaltakra tekintettel a rendelkező rész szerinti mérsékelt összegben határozta meg.

A fellebbezési eljárásban is pereszes alperes ugyancsak a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperes javára fellebbezési eljárási költséget fizetni. Megjegyzi az ítélőtábla, hogy a Pp. 24. §-a (2) bekezdésének f) pontjában foglaltakra figyelemmel az elsőfokú perköltség összegének meghatározásánál a perbeli ingatlan peradatok szerinti értékét vette figyelembe a per tárgyának értékeként, minthogy az alatta marad a keresetben érvényesített követelés értékének. A fellebbezési eljárásban pedig a per tárgyának értéke a fellebbezéssel érintett - önálló - perköltség követelés értékével azonos.

Észlelte továbbá az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezést figyelmen kívül hagyva elmulasztotta a pereszes alperest a felperes illetékmentessége folytán állam által előlegezett kereseti illeték megtérítésére kötelezni, ezért a Pp. 253. §-a (3) bekezdésének (2) mondatában szabályozottak szerint hivatalból eljárva rendelkezett az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése szerint számított kereseti illeték megtérítéséről. A fellebbezési eljárási illeték megtérítésére az alperes az IM rendelet hivatkozott rendelkezése alapján

köteles, azzal, hogy az illeték alapjául ez esetben is a Pp. 24. §-a (2) bekezdésének f) pontja szerint pertárgy értéket vette figyelembe.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

D e b r e c e n, 2010. december 6.

Süliné dr. Tózsér Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Szabóné dr. Bélteky Erzsébet s.k. bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -